

Schriftelijke inbreng hoorzitting Eerste Kamer op 26 oktober 2015

Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging

16 oktober 2015

Geachte leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal,

1. De weidelijke jacht is de basis voor het beschermen, beheren en benutten van de dieren in de Nederlandse natuur. Weidelijke jacht is het zorgvuldig en respectvol jagen om te oogsten van wild, zonder dat het de duurzame staat van instandhouding van de bejaagde soort aantast. Deze benuttingsjacht vormt de morele en juridische basis waarop de jager zijn jachtveld pacht. En in dat jachtveld doet hij – en steeds vaker zij – ook aan populatiebeheer en schadebestrijding.
2. Benuttingsjacht is in vrijwel alle Europese landen het uitgangspunt voor het beheren van de meeste wildsoorten. Dit is in lijn met het Europese natuurbeleid en met de Europese Vogel- en Habitatrichtlijnen. De Vogelrichtlijn erkent jacht als een legitieme activiteit en voorziet in regels voor de uitvoering van de jacht op vogels (artikel 7, bijlage II), zodat de staat van instandhouding van bejaagbare soorten niet in het geding komt. De Habitatrichtlijn (artikel 16) bevat vergelijkbare bepalingen. De Europese Commissie heeft in 2008 ter toelichting het *Gidsdocument voor de jacht in het kader van Richtlijn 79/409/EEG van de Raad inzake het behoud van de vogelstand* opgesteld¹. Het convenant over de jacht dat België, Nederland en Luxemburg in 1970 sloten, bevat een lijst met achtenveertig voor benutting bejaagbare wildsoorten.
3. In Nederland werd in 2002 bij de overgang van de Jachtwet naar de Flora- en faunawet de benuttingsjacht ingeperkt tot zes wildsoorten. In het voorliggende wetsvoorstel resteren er nog maar vijf: haas, konijn,

1

http://ec.europa.eu/environment/nature/conservation/wildbirds/hunting/docs/hunting_guide_nl.pdf

Schriftelijke inbreng Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging inz. Wet Natuurbescherming

wilde eend, houtduif en fazant. Terugblikkend kunnen we constateren dat veel van de wildsoorten die in 2002 uit de benuttingsjacht geschrapt werden nog steeds bejaagd worden, ter voorkoming van schade en om de populaties van deze wildsoorten in balans te houden met hun leefomgeving. Deze bejaging vindt nu echter plaats onder een bureaucratisch regime van ontheffingen en aanwijzingen, in plaats van onder het wettelijk ingekaderde eigen verantwoordelijkheid van de jager in de benuttingsjacht. Het resultaat is een enorme toename van de maatschappelijke kosten, zonder dat daar maatschappelijke winst tegenover staat.

4. Wij pleiten er voor dat die wildsoorten waarvan de duurzame staat van instandhouding niet in het geding is, weer onder het benuttingsregime gebracht worden. Dat betreft onder andere de grauwe gans, brandgans, kolgans, smient, ree, wild zwijn, edelhert en damhert. En daar waar na de benuttingsjacht nog schade aan natuur, verkeer, landbouw en andere menselijke belangen dreigt, kan supplementair populatiebeheer en schadebestrijding plaatsvinden in samenhang met andere maatregelen zoals het plaatsen van rasters en wildspiegels. Bejaging en beheer van deze soorten valt dan primair onder de eigen verantwoordelijkheid van de jager, met verplichte, transparante verantwoording achteraf. Dat leidt tot een effectieve uitvoeringspraktijk met veel minder administratieve lasten dan de huidige aanwijzingen- en ontheffingensystematiek. Het grote zelforganiserende vermogen van de jagers is bovendien noodzakelijk om adequaat te kunnen inspelen op de dynamiek van de natuur. Het huidige ontheffingsstelsel slaagt daar niet in.
5. De eigen verantwoordelijkheid van de jager wordt ingekaderd door de strenge wet- en regelgeving en door de gedragscode van de jagers, de weidelijkheidsregels. In die gedragscode staan veiligheid en respectvolle omgang met mens en dier centraal². De erkenning van de intrinsieke waarde van natuur kennen en hanteren de jagers al lang. Dit uit zich in het respect voor de natuur en in het maken van integrale belangenafwegingen in de uitvoering van de jacht. Het expliciet opnemen van intrinsieke waarde als doelbepaling in de Wet

² <http://www.jagersvereniging.nl/jagen/de-jachtpraktijk/gedragscode/>

Natuurbescherming is wat de Jagersvereniging betreft dan ook overbodig. Het houdt zelfs het risico in dat de natuur en haar belangen uitgezonderd worden van de integrale belangenafweging die in ons cultuurlandschap noodzakelijk is.

6. Jacht is inherent duurzaam, want een jager oogst nooit meer dan de bejaagde populaties aankunnen. Dat is in zijn eigen belang, want de jager wil ook in de komende decennia kunnen blijven oogsten uit zijn jachtveld. De zorg voor het jachtveld, met het oogmerk om bepaalde wildsoorten te kunnen oogsten, is ook voordelig voor niet-bejaagbare wildsoorten. Ook zij profiteren van de biotoopverbetering, het beschermen van kwetsbare soorten tegen roofdieren en het toezicht waarin de jagers voorzien. De 27.000 kundige en goed opgeleide Nederlandse jagers beschermen, beheren en benutten ons landschap. Zij verzetten jaarlijks voor 13.000 voltijd banen aan vrijwilligerswerk in het beheer en behoud van 2,5 miljoen hectare Nederlandse natuur. De jacht en alles wat daarmee samenhangt, vertegenwoordigt een economische waarde van 600 miljoen euro per jaar^{3,4}.
7. Jagers werken samen met Agrarische Natuurverenigingen, terreinbeherende organisaties, landgoedeigenaren, waterschappen, gemeenten en andere grondeigenaren. Daarmee dragen ze bij aan de leefbaarheid van het platteland. In de afgelopen twintig jaar is een landsdekkend fijnmazig netwerk van 300 Wildbeheereenheden ontstaan die lokaal maatschappelijk zijn ingebed en zorgen voor binding en coördinatie van de jacht. Deze WBE's zijn inmiddels een onmisbare schakel tussen de overheid en de individuele jager. Veel prachtige natuurgebieden en landgoederen zijn ontstaan en werden lang beheerd als jachtgebied. Het bekendste voorbeeld daarvan is het Nationale Park De Hoge Veluwe. De jagers van nu staan midden in de maatschappij en het maatschappelijke draagvlak voor de jacht neemt zienderogen toe⁵. In de meest recente peiling geeft 56% van de Nederlandse bevolking aan duurzame benutting van wild acceptabel te vinden. Dat sluit aan bij de maatschappelijke trend naar duurzaam en lokaal geproduceerd

³ <http://www.jagersvereniging.nl/jagen/jagen-in-cijfers/cijfers-in-de-kort/>

⁴ <http://www.jagersvereniging.nl/jagen/jagen-in-cijfers/waarde-van-de-jacht/>

⁵ <http://www.jagersvereniging.nl/jagen/jagen-in-cijfers/onderzoek-maatschappelijk-draagvlak-2015/>

vlees. In een onderzoek van Natuur & Milieu van december 2014 scoort wild van Nederlandse bodem maximaal op ecologie en dierenwelzijn⁶. Wild is het ultieme scharrel- en natuurvlees en mede daardoor is jagen een waardevolle ecosysteemdienst.

8. De wetgever kan meer verantwoordelijkheid bij de jager neerleggen. Deze zal op zijn beurt transparant moeten zijn over de afwegingen die ten grondslag liggen aan zijn handelen en over de resultaten van de jacht. Daartoe zijn de Nederlandse jagers graag bereid en dit wordt in het voorliggende wetsvoorstel afdoende geregeld. De huidige praktijk van het natuurbeheer functioneert goed en de Jagersvereniging roept de leden van de Eerste Kamer der Staten-Generaal dan ook op om verdere inperkingen van de eigen verantwoordelijkheden van jagers, grondbezitters en grondgebruikers ten opzichte van de huidige Flora- en faunawet zeer kritisch te beschouwen op nut en noodzaak.

.....

De Koninklijke Nederlandse Jagersvereniging vertegenwoordigt 21.000 jagers en 300 Wildbeheereenheden in Nederland. Zij werkt samen met personen en organisaties die het duurzaam beheren en benutten van het Nederlandse landschap nastreven.

*Amsterdamseweg 16, Postbus 1165, 3800 BD, Amersfoort
T: 033-4619841 | W: www.jagersvereniging.nl*

⁶ <http://www.jagersvereniging.nl/jagen/jagen-in-cijfers/onderzoek-naar-wild-als-voedingsbron-2014/>